

l'escala

BUTLLETÍ CULTURAL I INFORMATIU
Núm. 82

MARÇ 1987

HISSANT L.

de l'Informació

de l'Esport i de l'Espectacle

HUMOR

ANIVERSARI!

Un xic DE TOT

ESPORT I LLEURE

Sumari

- BUSTIA
- FULL OBERT
- VIDA ESCALENCA
- DE MES I DE MENYS
- NOTICIARI LOCAL
- REPORTATGE GRÀFIC CARNAVAL
- ESPORT I LLEURE
- HISSANT LA PLOMA
- FULL INFANTIL
- CONVERSA AMB...
- FOTO DE «QUAN EREM INFANTS»
- FOTO ANTIGA DE L'ESCALA, COL·LECCIONABLE.
- UN XIC DE TOT
- A & A

BUSTIA

VIDA ESCALENCA

Cultura

CONVERSA AMB

Full infantil

ART

ART

NOTICIARI LOCAL

AMB EL NOSTRE AGRAÏMENT ALS LECTORS, SUBSCRIPTORES, COL·LABORADORS I ANUNCIANTS!!!

REDACCIÓ

COORDINACIÓ: F.X. Vila Mitjà, J. Boix

CONSELL DE REDACCIÓ: J. Saderra, F.X. Vila Mitjà, J. Boix, D. Poch, Francesc Targa.

ART I CULTURA: F.X. Vila Mitjà, J. Boix

ESPORT I LLEURE: J. Vilabré

NOTICIARI LOCAL: F. Guanter

VIDA ESCALENCA: R. Guanter

SUBSCRIPCIONS: D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats - Tel. 77 02 04

ADMINISTRACIÓ: J. Piqué - Tel. 77 19 60

IMPRESSIÓ: Gràfiques del Ter, s.a. D.L. GI/287-82

Apartat de Correus, 19

17130 L'ESCALA

C.E.R. C/ Garbí, L'ESCALA

PUNTS DE VENDA:

- BALLESTA, C/ Pintor Joan Massanet, 8
- BAMBI, Avinguda Ave Maria
- LLIBRERIA ROSA, Plaça de les Escoles
- ROMAGUERA, C/ del Pont, 24
- TROBADORS, Passeig del Mar, 2
- C.E.R. L'ESCALA, C/ Garbí

BUSTIA

A QUI TIRA LA PEDRA I AMAGA LA MÀ

No sóc donat a escriure ni entrar en polèmica, però en ésser injuriat públicament, em veig obligat a donar l'oportuna rèplica, no per esclarir res, ja que no tinc de què amagar-me, sinó per felicitar l'inventor de la novel·la «Els fantasmes del cementiri» on, per cert, hi reposen persones més dignes que tu.

Quina llàstima, noi, que no puguis signar les teves obres, perquè a hores d'ara, podries ésser un gran guionista de novel·les de riure, perquè la veritat, de gràcia, en tens molta, però la llàstima és que no tens res més que gràcia, perquè de seny, molt poc, per no dir gens.

Quina llàstima, noi, que per donar llum a les teves brillants idees, hakis de començar els teus comentaris amb el típic «M'han dit que...» sense dir realment que tot són cavòries teves, perquè ets tant infeliç que, ben segur, no deus ésser capaç de preocupar-te ni de casa teva.

Perdona'm que t'hagi dedicat aquest comentari, perquè, la veritat, ni això et mereixes, ja que no ets res més que brossa.

Francesc Moner Esponella

El Consell de Redacció es reserva el dret de resumir, ajornar o suprimir de manera parcial o total, qualsevol mena de col·laboració rebuda.

EDITORIAL

SENSE TÍTOL

Tothom és lliure de pensar el que vulgui. El que no creiem és que tothom pugui dir el que li passi per la barretina, sobretot quan hi ha en joc l'honorabilitat d'unes persones que, sense quan val ni quan costa, s'han vist involucrades en uns fets que no han ocorregut, o que si han ocorregut no hi eren presents.

Hi ha gent que és xafardera de mena i morbosa i malintencionada i cruel. Hi ha gent que troba un plaer malaltís quan pot malparlar d'altres persones o fer-se transmissora de rumors que poden degradar els altres, però al cap i la fi envileixen aquells qui els transmeten. És allò de ser emmascarat per una paella bruta.

Creiem que tothom té dret al bon nom i que ningú no és qui per embrutir-lo. Som del parer que tothom és innocent fins que no es demostra el contrari, i nosaltres no som jutges per condemnar l'altra gent.

Emparar-se en el «m'han dit» és d'irreflexius i qui l'usa demostra, encara que no se n'adoni, que és molt poc responsable.

Més que en la gresca que es crea quan es fan córrer rumors d'aquests tipus, s'hauria de pensar en les persones que, essent-ne innocents, s'hi veuen involucrades per la lleugeresa d'alguns. S'hauria de pensar en les respectives famílies dels afectats i en el mal que se'ls pot fer, sobretot si són infants. S'hauria de pensar també en el bon nom del poble, massa desacreditat -qui sap si amb raó- en altres aspectes.

Cal pensar que, si això s'estableix com a norma, tots en podem ser víctimes. Comencem, doncs, per no ser-ne botxins.

EDICTE

El Ple de l'Ajuntament de l'Escala reunit en sessió de 24 de febrer de 1987 va acordar convocar concurs públic per a la contractació, en règim laboral i pel termini d'un any d'un porter-mantenidor del pavelló polisportiu municipal en jornada de 40 hores setmanals.

Els interessats poden presentar les seves instàncies abans del dia 28 de març de 1987.

Les Bases es posaran a disposició del que ho sol·liciti.

L'Escala a 2 de març de 1987

DONACIÓ VOLUNTARIA DE SANG

Tindrà lloc el dia 21 de març, de les 4'30 fins a les 9 del vespre a la Casa del Mar.

RESUM DE L'ANY 1.986 DEL FUNCIONAMENT DE LA BIBLIOTECA

Mesos	ASSISTÈNCIA DE LECTORS			LLIBRES I REVISTES	
	Infants	Adults	Total	Consulta	Préstec
gener	360	145	505	1.289	351
febrer	448	119	567	1.275	465
març	388	110	498	1.379	325
abril	513	162	675	1.545	479
maig	467	160	627	1.146	250
juny	310	70	380	725	181
juliol	128	129	257	669	196
agost	208	245	453	1.071	301
setembre	320	88	408	910	195
octubre	341	278	619	1.311	257
novembre	296	299	595	1.185	240
desembre	194	175	369	872	155
TOTALS	3.973	1.980	5.953	13.377	3.395

COMUNICAT

S'informa als propietaris i/o arrendataris d'establiments comercials que desitgin catalanitzar el rètol del seu local, que poden beneficiar-se de certs avantatges que ofereix la Generalitat de Catalunya.

Per obtenir aquests serveis poden retallar el present cupó, omplir-lo i enviar-lo a:

DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA
Departament de Cultura de la Generalitat
c/ Mallorca, 272, 8è, 08037 BARCELONA
Tel. (93) 215 90 04 ó (93) 215 46 54

Informació

ALS AMICS DE LA PENYA BLAUGRANA DE L'ESCALA

A l'Escalenc nº 81 del mes de febrer, dins la secció «Bústia», aparegué un escrit dels amics de la Penya Blaugrana de l'Escala i Comissió de Festes, article que reflecteix el meu nom tres vegades.

Donat que el Consell de Redacció no ho fa, tot i tractar-se el meu cas d'un col·laborador fix de la revista, em veig en l'obligació de puntualitzar algunes coses, tot i que molt possiblement no hagués estat necessari contestar.

Abans que tot, suposo que més d'un s'haurà sorprès en veure a l'encapçalament de l'article que es tracta d'una «Traducció del castellà de la carta de la Comissió de Festes i de la Penya Blaugrana». Almenys, no sembla massa coherent que una Penya representativa d'una entitat tan vinculada amb el poble català i la nostra parla, a l'hora d'expressar-se públicament ho faci en castellà, i precisi d'una traducció.

Però això deixem-ho com anècdota purament secundària.

Pel que es desprèn de la carta, no degueren llegir el preàmbul de «El que va ésser notícia a l'Escala l'any 1986», ja que si ho haguessin fet, haurien vist que no em comprometia a més que resumir uns fets noticiables de l'any 1986, que evidentment no podien ésser tots i no necessàriament els més rellevants.

Respecte a la Cantada d'Havaneres del Port d'en Perris, suposo que ja sabeu que a «L'Escalenc nº 76 del setembre de 1986», la secció «Esport i Lleure» se'n feia ressò àmpliament, destacant la popularitat de l'acte, que en cap moment no he qüestionat, entre d'altres coses perquè és evident. Dit sigui de pas, és aquesta secció la que, tot sovint, acostuma a donar informació relativa a la Penya Blaugrana de l'Escala.

I òbviament, en el resum que vaig confeigir no vaig considerar ni oportú ni ètic incorporar notícies -com ja deia en el pròleg- que ja havien publicat d'altres companys de la revista. En aquest sentit, vaig seguir la mateixa línia del resum que, fa un any, vaig fer del 1985.

En relació al fet d'esmentar la cantada d'havaneres de Montgó, no apareixia la cantada en si com a notícia aïllada, sinó inclosa dintre les festes commemoratives de la II Diada de Cala Montgó.

Per tant, no hi ha motius per sentir-vos dolguts, ja que la notícia de la Cantada d'Havaneres al Port d'en Perris, ja va ésser tractada amb tot detall, en el seu dia, des d'Esport i Lleure.

I si és possible, crec que val la pena procurar no repetir notícies. Evidentment, és una notícia local, però sí ja hi ha qui en parla o n'ha parlat, la duplicitat és ara i serà en el futur innecessària.

En el lloc on ha d'aparèixer, qui, com i de quina manera s'ha de tractar la notícia és cosa que escapa de les meves mans i que l'hauríeu de demanar als responsables de la revista, és a dir, al Consell de Redacció.

De tota manera, els qui oferim diferents serveis de col·laboració a nivell local, ja sabem que és molt més fàcil rebre crítiques a la més mínima disconformitat que no pas reconeixement quan la notícia o l'acte tenen una certa acceptació.

I res més. Com diu aquell programa televisiu, «No passa res».

Això sí. Desitjo a la Penya Blaugrana i a la Comissió de Festes que tinguin sort en el futur per a poder seguir organitzant actes d'una resposta popular i de l'encert de la Cantada d'Havaneres, en el marc incomparable del Port d'en Perris.

Fèlix Guanter

Nom: _____

Establiment: _____

Adreça: _____

Població: _____ Tel: _____

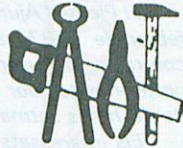
M'interessa, en principi, beneficiar-me dels avantatges de la catalanització dels rètols comercials. Perquè em puguin assessorar gratuïtament, els prego que m'enviïn informació.

(Si ja es disposa d'un empresari-fabricant de rètols: nom empresari-fabricant: _____)

Adreça: _____)

FERRETERIA

GUILLOT

PINTURES
I
JARDINERIA

C/ del Mar, 6
Telèfon: 77 04 86

L'ESCALA

Ramon Ylla i Heras

JARDINER

PROJECTES, MANTENIMENTS I NETEGES
DE JARDINS I TERRASSES

C/ Muntanya Rodona, 12
Camp dels Pilans
Tel. 77 17 34

C/ Maranges, 25
L'ESCALA (Girona)
Tel. 77 01 95

Hostal «El Roser»

RESTAURANT
especialitat en peixos
i mariscs

★ ★
HOSTAL MIRYAM HOSTAL REINA

Complete bathroom / Baño completo
Salle de bains complete / Mit Baderaum
Calefacció Central / Aire acondicionat
Parking Particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9
Tels. (972) 770219 / 770977
L'ESCALA
Costa Brava (Girona)

ESTUDI I SERVEI

ASSESORIA EMPRESARIAL

L'ESCALA - Tel. 77 10 23

Area laboral i social - Aspectes fiscals de l'empresa
Assesorament jurídic-empresarial - Contabilitats
Gestions de tota mena - Assegurances

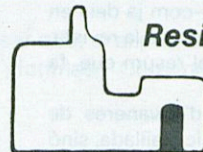
JAUME BATLLE PAGÈS
Agent Col·legiat d'Assegurances

RAFAEL MORENO I GARCIA

CONSTRUCTOR D'OBRES
Venda de parcel·les «Jardines del pedró»

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

Residencial «FLORA PARK»
(PUIG PEDRÓ)

Construcció de vivendes amb jardí i piscina
comunitàries, a partir de:
5.200.000'·

condicions de pagament a convenir.
RAFAEL MORENO I GARCIA

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

FINQUES GUANTER

ASSEGURANCES EN GENERAL
GARANTIA D'EFICÀCIA I SERIETAT

Avinguda Ave Maria, 7
L'ESCALA

Tel. (972) 77 02 72

**AGRUPACIÓ FLEQUERA
EMPORDANESA S.A.**

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n

Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

MARIA BUIXEDA BURGAS

Vímet

- MOBLES
- ARTICLES BAMBÚ
- DECORACIÓ
- CISTELLERIA
- REGALS
- BOSSES

C/ Empúries, 19
C/ Calvari, 20
Tel. (972) 77 01 85 - L'ESCALA

AIRSA

ÀLLAMENTS, IMPERMEABILITZACIONS
I REVESTIMENTS, S.A.

danosa

ANY NOU, VIDA NOVA

Estem a començaments d'any, a l'atri dels 365 dies que se'ns donen gratuïtament sense pagar-los, sense el recàrrec de l'IVA...

Ja han passat els grans de raïm menjats a tota pressa, les copes de cava i tal vegada la borratxera d'una nit que en lloc de fer-nos pensar, ens evadeix.

I ara què?... El tenim recent, estrenat, petitó, d'unes setmanes, tendre... sense cap arruga en el vestit, sense cap taca a la cara. Any nou 1987, què ens portaràs?... Un any és una incògnita!... Si sabéssim ser feliços, si no ens portés cap «mala estrugança», ja el mirariem millor aquest fugisser any, que com els altres s'escapa de les mans dia rera dia...

Per què no fer-ne un programa com es fa per la Festa Major?

Tu, jo, l'altre podem aprofitar bé aquests dies que tenim a les mans...

Tu i jo i l'altre podem bastir-lo de felicitat, aquella que no es compra en el mercat, aquella que floreix molt endins de nosaltres... que no es veu però se sent. Com deia el Petit Príncep: «l'essencial és invisible als nostres ulls».

El primer punt del Programa podria ser aquest:

SIGUEM HUMANS: El món d'avui perd humanitat, estem passius, massa satisfets. Hem perdut la capacitat d'estranyar-nos, de somiar, d'interrogar-nos. Som màquines, no estem disposats a córrer el risc, a enamorar-nos. Sembla que estem de tornada de tot. Hem perdut bous i esquelles. Ja no tenim il·lusions... **NO ENS CONVERTIM EN ROBOTS.** La manipulació del nostre cor i dels nostres sentiments no és gaire difícil en la nostra societat. La propaganda... la TV poden fer de nosaltres marionetes que depenguin dels amos del món. L'originalitat avui esdevé sospitosa. Som com aquelles nines que retallàvem quan érem petits després de doblar cinc o set vegades un tros de paper, i sortien unes nines iguals, exactes, si la nostra mà estava serena. Si no fem com els altres... si no som aliens... si no pensem com tothom pensa... som ja un cas exòtic.

Ens poden fer creure moltes coses si juguem el paper de marionetes:

Que l'amor fidel és impossible...

Que no es pot ser bo de cap manera perquè et prenen el pèl...

Que el nacionalisme és reaccionari...

Recordem que només som humans quan no ens deixem arrossegar.

Sols les fidelitats a un mateix i als altres ens constitueixen **persones. ESCOLTEM ELS CRITS DEL MÓN:**

Pot ser el crit d'un teu veí que està aturat...

Pot ser algú del tercer món que mor de fam...

Pot ser el soldat que mor perquè hi ha qui es guanya la vida fent fer la guerra...

Poden ser tants i tants que et diguin amb crits d'angoixa:

Jo tenia fam i vosaltres m'heu dit que m'esperés.

Jo tenia fam i vosaltres estreneu un nou satèl·lit...

Jo tenia fam i vosaltres us heu posat a parlar del punt següent de l'ordre del dia

Jo tenia fam i vosaltres m'heu dit: «Per què n'has de tenir?»...

Jo tenia fam i vosaltres teníeu factures de napalm per pagar.

Jo tenia fam i vosaltres m'heu dit: «Ara hi ha màquines per a fer aquesta mena de feina».

Jo tenia fam i m'heu dit: «Els meus avis també en tenien».

Jo tenia fam i m'heu dit: «No contractarem ningú que tingui més de 35 anys».

Jo tenia fam i vosaltres m'heu dit: «Que Déu hi faci més que nosaltres».

Jo tenia fam i vosaltres m'heu dit: «Ho sento, torna demà».

Jo tenia fam i...

Jo tenia fam i... (cada u que apunti la seva resposta sincera)

Neus Ximínis Suñer

HISTÒRIA DE LES ESCOLES DE L'ESCALA (Des de l'any 1.902)

Amb ocasió de complir-se aquest curs el CINQUANTENARI de la inauguració del nostre Col·legi Públic, la Comissió de Cultura del propi Col·legi «Empúries» creu que pot ser d'interès per a molts escalencs la publicació de documents que constitueixen una part important de la història de les escoles públiques i privades que hi havia a la Vila des dels primers anys d'aquest segle.

Les primeres dades de què dispoço són de l'any 1.902, d'una acta del dia 23 de novembre d'aquell any, de constitució de la nova Junta local de primer ensenyament, que va quedar formada amb els següents membres: el Sr. Alcalde-President, Martí Puig; el Sr. Regidor-Sindic, Josep Dubé i Callo; el capellà de la Vila, mossèn Jaume Rovira i Caballé; i el jutge municipal, Ramon Oliveras i Brugués (que actua de secretari); i quatre vocals més nomenats pel Governador Civil de la província que eren el Sr. Rafel Juli i Sureda, metge; dos pares de família, En Ramon Sentena i En Josep M.ª Dubé i Martí; i per últim una mare de família, Na Anna Ferrer de Juli.

El dia 1 de desembre del mateix any es presentà a aquesta Junta local el Sr. Lluís Alsina i Pujol mostrant el títol administratiu pel qual havia estat nomenat mestre en propietat de l'escola pública de nens d'aquesta Vila, que havia deixat vacant el Sr. Esteve Busquets i Capdevila. Prèviament les formalitats legals, la Junta acordà posar el Sr. Alsina en possessió del càrrec i que com a acte públic de la mateixa fos acompanyat i presentat als alumnes pel Sr. Alcalde.

El 26 de maig del 1.903 tingué lloc la primera visita d'inspecció de les que en tenim notícies, i per cert molt interessants ja que ens donen informació de les escoles en aquells moments a la nostra Vila. Era l'inspector Sr. Manuel Ibarz qui informava la Junta local amb la presència del Sr. Alcalde sobre l'estat de les escoles: «*La de nens a càrrec del Sr. Alsina havia passat per fases ben diferents en els últims anys en què havia decaigut l'ensenyament d'una manera notable; com a conseqüència d'aquest abandonó la matrícula havia quedat reduïda a uns trenta alumnes quan se'n va encarregar aquest mestre. Actualment hi ha hagut ja algun increment, i és segur que n'hi haurà encara més si l'actual mestre treballa amb interès i intel·ligència. Els nens durant l'acte de la visita han demostrat que coneixen regularment el que és fonamental de les matèries. Al Sr. Alsina, mestre que té bona voluntat per al treball se l'han fet algunes advertències encaminades a proporcionar als nens una instrucció molt activa, molt pràctica i molt racional.*»

«*L'altra escola pública està dirigida per la mestra M.ª Gràcia Amir i Vila, que a jutjar pels informes de la Inspecció sempre l'ha tinguda a gran altura. En la visita practicada avui s'ha posat una vegada més de relleu el seu zel i il·lustració, doncs les alumnes han demostrat que estan ben instruïdes i que l'ensenyament no té res de rutinari. Se'n complau la Inspecció, que la proposarà a la Junta provincial per a una honrada distinció. Els locals escoles són bastant bons.*»

«*A més dels Col·legis referits n'hi ha d'altres de particulars: un per a nens i dos per a l'altre sexe. El primer el dirigeix el Sr. Josep Sureda; té vuitanta-cinc nens matriculats, el local deficient, l'ensenyament solament regular. Un dels Col·legis de nenes està sota la direcció de la Sra. Isabel Juana, amb divuit nenes d'assistència mitjana; la sala de classe és d'escassa ventilació i les aptituds de la professora deuen ésser molt problemàtiques. El tercer i últim dels Col·legis privats corre a càrrec de la Sra. Carme Teixidor, la qual no té títol; el local escola és petit i sembla un xic humit; hi assiteixen unes vint nenes. No havent complert cap dels tres senyors citats el Reial Decret de 1er. de juliol últim ni tampoc les disposicions posteriors relacionades amb el mateix, no haurien de continuar funcionant les escoles privades de referència ni un sol dia més. La Inspecció ho posarà en coneixement de la superioritat per als seus efectes. S'ha vist amb pena, i d'això en tenen la culpa els pares de família, que ni els nens estan en les classes el temps reglamentari per a instruir-se, ni tampoc assiteixen amb la constància que convindria. Del zel i competència dels dignes Ajuntament i Junta Local espera aquesta Inspecció que es prendran aquelles mesures que puguin contribuir a donar normalitat als centres docents.*»

Continuarà sobre els anys següents en els propers números de «L'ESCALENC».

J. M. i D.

ANXOVES DE L'ESCALA[®]

Magdalena Sureda

Tel. 77 0146

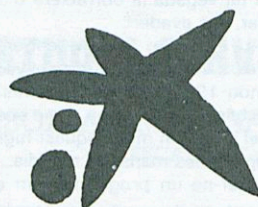
Santa Màxima, 29
Tel. 77 04 78

Bancotrans
Banc Comercial Transatlàntic

L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA
més de 90 oficines a Espanya.

CAIXA DE PENSIONS

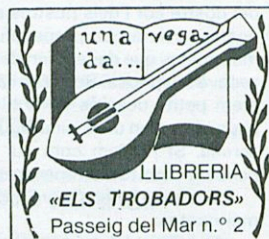
"la Caixa"

Plaça Víctor Català, 9 - L'ESCALA

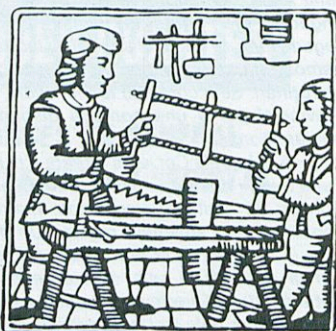

LLIBRERIA
«ELS TROBADORS»
Passeig del Mar n.º 2

LLIBRERIA
«ELS TROBADORS»
Passeig del Mar n.º 2

**Mobles
Sancho**

Ctra. Palafrugell, s/n.
(DAVANT GASOLINERA)
Teléfon 972 / 77 04 85
17130 L'ESCALA

Lindan

ELECTRODOMESTICS

SERVEI T.V. GARANTIT

A. PRADO

Plaça de les Escoles - Tel. 77 04 90 - L'ESCALA

SASTRERIA

Vilaobrada

Carrer del Port, 25 - Tel. 77 02 21 - L'ESCALA

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECCIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Víctor Català, 17 - Tel. 77 01 99 - L'ESCALA

LA INFORMACIÓ: PUNT VITAL

L'Escala no és pas una vila que es pugui incloure entre les poblacions netes, malgrat haver-se promocionat campanyes en pro de la neteja, instal·lat papereres, contractar suficients escombraries, etc., etc. I, per què això? Perquè no es comença a lluitar des de la base. Què se'n fa de fer netejar el poble si es permet que els gossos vagin solts embrutint-ho tot després? Doncs, res més que una feina de mai acabar.

Això sí, es fan mans i mànigues perquè l'Escala es distingeixi i sigui notícia en altres aspectes, procurant que se'n parli a la premsa o a la televisió, mentre el problema de la netedat continua essent un irreversible camp de batalla que es procura dissimular.

No és bo pretendre aparentar allò que no es vol ésser, com tampoc ho és deixar-se enlluernar per la construcció d'una obra de sanejament, perquè, a vegades, pot ofuscar-nos la mirada clara i objectiva enfocada cap a altres aspectes afins.

És evident que l'actual construcció d'un emissari submarí a l'Escala és una valuosa obra de sanejament; però no és menys important un panorama de carrers i façanes nets i la presència d'orinaris públics, exterioritats higièniques que manquen a la nostra vila.

I ara que ja sóc endinsada en el tema, aprofitant l'ocasió, crec oportú comentar breument l'article «Sanejament» (es refereix a l'Escala) del senyor Josep Collelldemont, publicat a l'apartat «Plaça Major» (Punt Diari, 18-1-87). Exposaré algunes opinions de l'autor perquè penso que mereixen un comentari.

Diu el Sr. Collell: «*Massa temps molts alcaldes s'havien preocupat de fer obres brillants i han deixat per als qui els han anat al darrera obres dures, cares i poc electoralistes.*»

Penso que aquest senyor tindria raó si el manifest s'adaptés a la realitat de les obres, d'acord amb el comentari següent:

1. *Dures*, si s'hagués hagut de començar des d'un principi.
2. *Cares*, si té en compte que qui les paga és el contribuent.
3. *Poc electoralistes*, si creu, segons diu, que són obres que no es veuen un cop acabades, en la qual cosa discrepo perquè les obres públiques es cotitzen amb el fons públic (diner del contribuent) que no queda mai desaparegut.

Afirma també el Sr. Collell, amb molt d'encert que «*Un governant no ha de començar mai la casa per la teulada. Si es vol millorar la qualitat turística cal començar pel començament.*».

Dono tota la raó al Sr. Pep en aquest sentit; però pregunto si a l'Escala s'ha seguit el seu bon consell, perquè l'obra de sanejament que al·ludeix es va començar quan la teulada ja era feta.

Segons l'autor de «Sanejament»: «*Ha de fer molta mandra a un governant embarcar-se en una obra d'aquesta mena com pot ser el sanejament, la conducció d'aigua potable o l'abocador d'escombraries.*»

Sense reflexionar potser tornaria a donar-li la raó, però no ho faig perquè penso que tot governant coneix «a priori» la seva feina i sap a què s'exposa, fins al punt de no poder evadir-se de menjar l'os si ja fa temps que menja el moll.

I segueix el senyor Collell: «*L'alcalde que deixi resolts els dos problemes: l'aigua potable i el sanejament, pot donar-se per ben satisfet del seu treball. I si, a més, resol el problema de l'abocador, tots els ciutadans es podran donar per satisfets.*»

També aquesta opinió personal mereix el seu comentari: Sembla que el senyor Pep no coneix prou bé els escalencs, del contrari penso que no faria una afirmació tan contundent. De tota manera no és estrany que ho vegi així perquè per conèixer bé l'Escala i el caràcter de llurs habitants no n'hi ha prou en visitar el poble de tant en tant, anar-hi a pescar o de compres, parlar amb un amic escalenc, etc., sinó que cal ésser o sentir-se escalenc de soca-rel i conèixer a fons el tarannà local.

Si el senyor Pep Collell conegués bé la política municipal de l'Escala sabria que l'assumpte de les aigües a la nostra població pràcticament fou resol per l'Ajuntament presidit pel Sr. Valeri Ballester i sobretot pel qui fou primer tinent-alcalde de l'esmentat Consistori, el Sr. Josep Pujol. Si algun homenatge

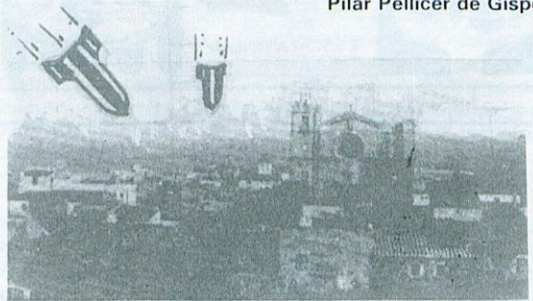
s'hagués de fer en aquest sentit per una tasca tan positiva, s'hauria d'oferir als components d'aquell Consistori; ells foren els promotors.

Quant a l'afer de l'abocador d'escombraries, després d'unes diligències pertinents el greu problema ja era resolt durant el mandat del Consistori presidit pel Sr. Joan Pascual; però alguns consellers, entre els quals s'hi trobava l'actual alcalde (el Sr. Rafel Bruguera), no hi van estar d'acord. El temps ens demostra que la solució del problema encara és inviable i els escalencs hem de seguir respirant la pudorosa i antihigiènica fumassa.

Respecte al sanejament, ja abans de l'any 1979 hi hagué un projecte d'emissari submarí en estudi, que quedà en suspens a causa del canvi de règim polític a Espanya. Amb l'Ajuntament democràtic es reprengué l'esmentat estudi, essent una prova l'acord de demanar un crèdit per portar-la a cap i no haver de costejar-la per mitjà de contribucions especials.

Resumint: Quan una feina és embastada és fàcil acabar de cosir-la; el que més costa és ficar el fil a l'agulla.

Pilar Pellicer de Gispert

L'ESCALA SOTA LES BOMBES

En la festa literària de la nit de Santa Llúcia de l'any passat, es concedí el premi d'assaig patrocinat per la Fundació del Congrés de Cultura Catalana per a biografies i estudis històrics, a l'obra «Catalunya sota les bombes (1936-39)» de Josep M. Solé i Sabaté i Joan Villarroya i Font.

He tingut ocasió de donar una bona ullada a l'excel·lent treball realitzat per aquests joves historiadors, i de veritat, impressiona la meticulosa i rigorosa relació de dades que aporta, sobre els bombardeigs soferts per Catalunya durant la guerra civil.

Però quina no ha estat la meua sorpresa, en comprovar que l'Escala no hi apareix per res, tothora que el nostre poble fou també víctima de les bombes dels avions «nacionals».

Segons sembla, i qualsevol testimoni vivent ho sabrà millor que jo, un matí de principis de febrer de l'any 1939, quasi al final de la guerra, tres avions sorgiren en el cel escalenc. La gent sortí al carrer i es posà a mirar enlaire, preguntant-se què volia dir allò. Aviat ho saberen.

De les panxes dels «ocells de ferro» caigueren terrorífiques bombes, desconegudes fins llavors al nostre poble. Els primers espetecs ompliren de pànic els habitants, que s'afanyaren a protegir-se on pogueren.

Un cop allunyats els sorolls de la por, la gent començà a sortir dels refugis improvisats. L'escena que se'ls presentava no era gens agradable. Cases esfondrades i focs per arreu, no eren res davant l'evidència que hi havia víctimes humanes.

A part dels ferits, sembla ser que a l'Escala hi va haver mitja dotzena de morts, la meua besàvia, que s'havia quedat a casa, entre ells.

El dolor, la tristesa i l'amargor, cobriren en aquell dia fatídic el nostre poble. Persones innocents, que mai res de mal havien fet, reberen els impactes d'una guerra cruel i incomprensible, que creien lluny i a punt d'acabar.

El descuit que ha tingut l'estudi premiat, cal que no es converteixi en un oblit en la història de l'Escala.

P. Juhé

MAGATZEMS

TITUS

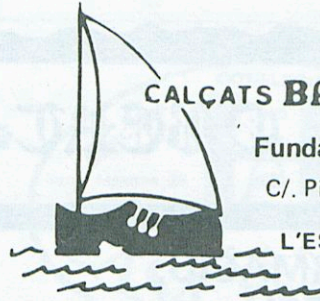
S. A.

BEGUDES:

DAMM HENNINGER LA CASERA
TRINARANJUS LLET RANIA LLET LETONA
AIGUA DE VICHY AIGUA DE VILADRAU
VINS LA-VID FRUCO CODORNIU

Ctra. Viladamat A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

C/. Pintor Joan Massanet, 10

Tel. 77 02 53

L'ESCALA (Costa Brava)

MAGATZEMS

TITUS

S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI
GELATS

Ctra. Viladamat
A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04
- 508 - 584
L'ESCALA (Girona)

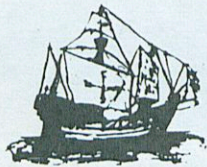
JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

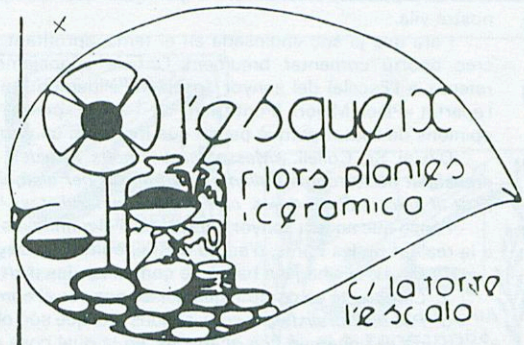
REPARACIONS
COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/. Joan Massanet, 26
Tel. 77 05 48

L'ESCALA

Caravel·la

CENTRE
D'ESPECÍFICS

ROSA MARIA BALLESTA

FARMÀCIA

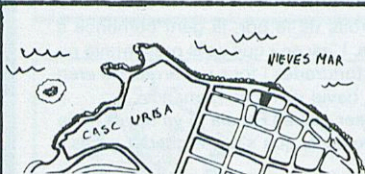
FÓRMULES
MAGISTRALS

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75
L'ESCALA - Alt Empordà

FLECA I QUEVIURES

Plaça Mercat
Tel. 77 00 82

L'ESCALA
(Girona)

HOTEL
RESTAURANT
NIEVES MAR
(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 - Passeig Marítim · L'ESCALA
(Costa Brava)

JOPA

nàutica

Closa del Llop, s/n.
Tel. (972) 77 07 55
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS · MOTORS · ACCESSORIS

EVINRUDE

SALVADOR SEGUÍ

Març de 1987 (seixanta-quatre aniversari de la seva mort)
Setembre de 1987 (primer centenari del seu naixement)

El dia 10 de març de 1923 moria assassinat al carrer de la Cadena de Barcelona, Salvador Seguí, líder sindicalista, conegut popularment pel sobrenom «El noi del sucre».

Nascut a Lleida el 23 de setembre de 1887 al carrer de La Tallada, número 4 i traslladat des de molt petit a Barcelona, la seva vida quedaria vinculada a la Confederació Nacional del Treball (C.N.T.), sindical hegemònica a Catalunya, des de 1910, any de la seva fundació, fins el 1939 en què fou declarada il·legal (això no vol pas dir morta), malgrat les actes de defunció formulades tant de manera precipitada com interessada.

Què pot dir-nos ara, actualment, «El noi del sucre» i «El cenetisme»? La C.N.T. és, en primer lloc, un exemple excepcional de sindicalisme de base llibertària, no infeudat a cap partit polític pregonament autogestionari, que protagonitzaria, per primer cop al món, durant la guerra, una experiència d'aquest tipus.

Salvador Seguí, amb la seva capacitat de forjador i animador, sap treure de la classe obrera, sense manipulacions alienes, uns instruments, unes tàctiques i una estratègia de combat.

Fou per al desencant dels polítics i de la política que el nucli més activista de la classe obrera catalana es decideix a la fundació de la C.N.T., bàsicament anarco-sindicalista, que assajava d'enquadrar els obrers catalans, si bé ho feien encara a través d'una multiplicitat de sindicats d'oficis zelosos, sense prou eficàcia i solidaritat entre ells.

Les conseqüències de la Primera Guerra Mundial van radicalitzar els moviments polítics i socials. La vaga general d'agost de 1917 n'era un senyal evident. Seguí comprengué la necessitat de treure els treballadors de darrera de les barricades i d'organitzar-los a través de potents sindicats que li permetessin de plantejar opcions sindicals no violentes, amb disciplina, sense aventurismes irresponsables. Fou l'obra del Congrés de Sants.

La burgesia reaccionà amb una posició endureida, alhora que el govern era incapaç d'adoptar una política coherent i vacil·lava entre la intransigència i la conciliació. Pistolers de grups anarquistes extremistes (faïstes) i de bandes pagades per la patronal ompliren els carrers de Barcelona de víctimes. Salvador Seguí visqué així, en aquesta dramàtica situació, intentant de salvar el màxim possible l'organització obrera i d'evitar que caigués en mans extremistes i violentes.

El 1922 i per intentar arrabassar l'hegemonia política a Catalunya a la cada cop més conservadora «Lliga Regionalista», Seguí, juntament amb Peiró, Pestaña i d'altres, a la Conferència de Saragossa, obtenia l'aprovació d'una moció que subratllava el paper polític dels sindicats, sense que això suposés que «El noi del sucre» volgués esdevenir polític.

La burgesia, abocada cada cop més a un reaccionarisme primari, no volia enfront seu sindicalistes constructius i organitzadors, sinó que preferia uns sindicats irresponsables i aventurers. L'espiral de violència patronal i obrera acabaria amb el cop d'Estat del general Miquel Primo de Rivera.

La lliçó de Salvador Seguí és vivent en aquests moments. Quan molts voldrien cremar el moviment obrer en vagues generals precipitades i d'inspiració d'un determinat color, no unitari, és bo recordar el valor d'un dirigent que entenia perfectament que no hi ha moviment de masses eficaç i operatiu sense un procés previ d'organització i consolidació sindical.

Carles Gispert i Batlle

IDEES

A l'aparició del present «Escalenc» farà exactament 13 mesos (veure el n.º de febrer 1986), en una article intitulat «El moviment es demostra caminant», em vaig permetre de suggerir als Ajuntaments de la costa de l'Empordà d'estudiar –i eventualment de realitzar– parcs d'atraccions aquàtics i d'esbargiment a fi de contrarestar la formidable escomesa que en aquest domini efectuen certes platges d'allén de la frontera distanciades solament d'un grapat de quilòmetres de les nostres. Inquietant competència quan no s'ignora que aquells paratges francesos constitueixen un colossal drenatge de turistes, multitud dels quals traspassarien la frontera si nosaltres sabéssim desenvolupar el nostre poder de seducció.

Allunyo de mi la pretensió de creure que hi ha relació de causa a efecte entre el meu suggeriment d'aleshores i la notícia llegida fa poc en la premsa; el fet, però, no manca de ser-me falaguerament curiós pel seu aspecte casual: «La Generalitat ha decidit de tenir el seu propi parc d'atraccions; ja s'ha pres contacte amb empreses estrangeres per a crear-ne un a Catalunya. El projecte sembla que ha d'ésser profitós en raó del tràfic turístic de Catalunya, a més de la importància de la població catalana. La inversió seria de deu mil milions de pessetes en començar i de vint-i-cinc mil milions a continuació. L'emplaçament encara no està determinat, però se situaria segurament entre Barcelona i la frontera francesa. El Govern català acordarà facilitats en matèria fiscal i de finances a tal projecte que ha de procurar a la regió la creació d'un mínim de 7.000 col·locacions directes i 20.000 d'indirectes».

Pot ser que això interessaria a l'Escala i tal vegada no està de més el tirar la pedra (sense amagar la mà). Qui sap? l'actual batllia ens ha –afortunadament– acostumat a un dinamisme que jo no sabia denegar; pot ser que estaria ben inspirada si, després d'anàlisi, l'Escala fes acte de candidatura.

I si és per bé, AIXÍ SIGUI!

No crec que seguir un bon exemple sigui de mal consell; el que segueix, salvant error, em sembla ser el cas, vingui d'on vingui el model: En la veïna província de Lluçanoves-Rosselló, unes organitzacions interessades estan estudiant la possibilitat d'implantació, a títol experimental, de mil «habitacles lleugers d'esplai». Es tracta de construir mil casetes d'obra d'una superfície màxima de 35 m²; altrament dit, de residències elementàries però més consistents i confortables que la tenda de campanya tradicional, i situades en terrenys d'acampament (o càmping). Aquest tipus de «vilatge de vacances» existeix ja en certs països nòrdics, on, pel que sembla, resulten de bon rendiment. A Espanya, que jo sàpiga, seria una novetat.

Una innovació que, ben mirat, crec que és una bona idea: Els afeccionats al càmping, a l'aire lliure, al contacte humà, no perdrien cap d'aquestes prerrogatives i hi guanyarien en comoditat. El fet que les casetes, opcionalment, podrien estar o no equipades de cuina, refrigerador i llitotxes, pot permetre de reemplaçar la «rulota» per un simple remolcador i suprimir, així, l'inconvenient d'haver d'arrossegar carruatges i eliminar les despeses de manteniment subsegüents.

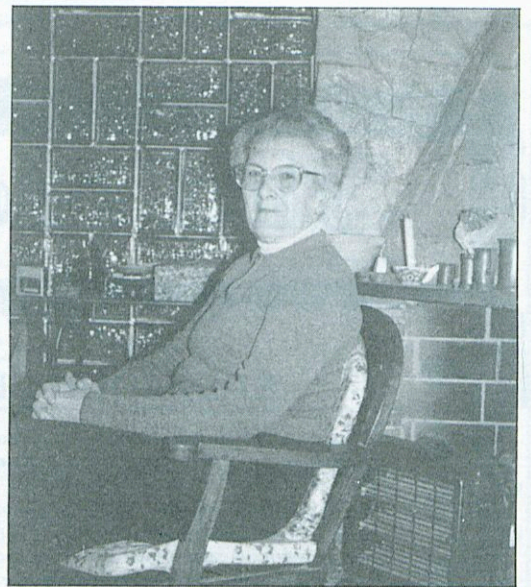
Home previngut val per dos. Se n'informa a tots aquells a qui això pugui interessar, entre els quals Ajuntaments, Generalitat i Governació haurien de situar-se en primera fila.

La fortuna ajuda els audaciosos, diu el proverbi.

Saderra

M.ª Dolors ALBERT i RIVAS. Ens rep a la seva casa del Passeig on va néixer i ens fa una recordança de la seva família i del poble de quan ella era infant.

L'Escalenc.— Us podeu presentar?

M.ª Dolors Albert.— Bé, doncs, em dic Maria Dolors Albert i Rivas, vaig néixer en aquesta mateixa casa a on estem, el dia 5 d'octubre del 1.912, els hi parlo de quatre dies... el temps passa volant!. El pare es deia Martí, era d'aquí, de l'Escala, fill de Can Punton, la meua mare era barcelonina es deia Mercè. En casar-se vivien habitualment a Barcelona, però passaven els tres mesos d'estiu, com s'estilava llavors, aquí a l'Escala, on residia la meua àvia paterna. També venien per Nadal a passar els quinze dies.

Quan van tenir el primer fill, esperaven, naturalment, un noi i van venir aquí perquè el nom continués a l'Escala, en lloc d'un noi es van equivocar i van portar una noia, però en fi, la família va opinar que com que la tenien no la podien pas tornar... se la van quedar i aquesta noia sóc jo.

Després de mí i al cap de quatre anys, mentre celebraven el meu aniversari, va néixer el primer noi de la família, ja van quedar satisfets, perquè el nom venia d'aquí. El gran es diu Francesc, el segon es diu Lluís, i la noia, que va morir, es deia M.ª Mercè. Aquests dos últims van néixer ja a Barcelona. Ens vam educar a Barcelona.

L'Esc.— Què recorda d'aquelles vingudes a L'Escala?

M.ª D. A.— Els estius veníem unes quantes famílies. Totes teníem alguna arrel d'aquí, per part de pare o per part de mare. Però, vaja, érem poquíssimes i l'Escala era petita com un cop de puny, era el que és el casc antic, res més.

Llavors venir de Barcelona, era tot un viatge. Es feia amb tren, sortíem al migdia de Barcelona, abans, però, havíem ja enviat els baguls, els «mundos», que pesaven una enormitat, sortíem en el que en deien tren de petita velocitat, suposo que en anar a poc a poc devia costar menys diners... Venien uns camàlics a buscar-los i els portaven al tren. Nosaltres arribàvem aquí a la nit. El tren ens deixava a Camallera o a Sant Jordi, depenia de com estaven els camins, perquè hi havia llocs que eren de mal passar, i allí ens esparava una tartana per portar-nos a l'Escala. Aquí hi passàvem tot l'estiu. EL joc preferit era córrer per les roques, descalços. Mai no ens havíem fet mal, agafàvem «senyoretetes», gambetes, etc. Bé, al matí ja anàvem a buscar cucs, gratant a la sorra, ens entusiasma!, agafàvem els cucs, els posàvem dintre d'una llauna amb una miqueta d'alguer i després anàvem a pescar, a vegades des d'una roca, i d'altres amb la barca de l'oncle Cabrera.

El passeig d'aquella època, cada vegada era més petit, el mar l'anava envaint. Hi havia Can Brondel, que era Marquès, un senyor que habitualment residia a Madrid. Recordo haver-lo vist passejar dalt d'un cavall: era una cosa que no s'estilava gaire.

En tot l'estiu no vàiem un cotxe, era el paradís de les criatures. Tant és així que, a les tardes, per la situació que té aquesta casa, trèiem cadires a fora: primer, els balancins, quan s'havien acabat trèiem les cadires i es feia una rotllana que s'engrandia segons la gent que venia. Es tenien unes converses molt i molt agradables, on no es criticava a ningú. Es parlava de cinquanta mil temes, tots interessants. És clar, hi havia persones realment molt cultes. Recordo que venien les que eren conegudes com les Sras. Granell, (en realitat l'una era Granell i l'altra Bartomeu), la tia Amèlia, la tia Caterina. Aquestes senyores tenien una cultura molt sòlida i donava molt gust sentir-les parlar. Hi havia també el Dr. Reig, l'Eusebi Serrats, el matrimoni Barceló. La Sra. Barceló era l'Adela Traitè, mestre de molts xicots que han tingut molt d'èxit en les seves professions; era mestra a La Bisbal, als catorze anys ja ho era. Tenia una forma d'ensenyar molt amena, que arribava als nanos, tant és així que, a La Bisbal, les mares van trobar els sistema infal·libre per castigar les criatures; quan no es portaven bé els deien: «Demà no aniràs a escola», i hi havia el gran disgust perquè a l'escola s'ho passaven molt bé. I s'ho passaven molt bé, no en sentit que allò fos xauxa, sinó perquè aquella senyora, per exemple els ensenyava un llibre i els deia: «Avui veurem com es fabrica». I començava per portar-los al bosc, els ensenyava els arbres, i els deia que els arbres se'n fa llenya, carbó... que de la fusta se'n podia fer paper, i els hi anava explicant el diferent procés d'un llibre que fins era fet. I així en tot. Això feia que uns nens de 7 anys sabessin una quantitat de coses extraordinària, però coses pràctiques...

L'Esc.— Que potser aplicava el sistema Montessori?

M.ª D. A.— No. Era anterior a aquest mètode. Jo mateixa vaig anar al col·legi que duia aquest nom i recordo haver conegut la Dra. Montessori, ja que va venir una vegada a visitar l'escola. L'ensenyament era totalment en català. Era portada per mestres, no-religiosos, que seguien l'ensenyament Montessori. Recordo que teníem com uns talers, o uns tambors, amb teles gruixudes i ullets i havíem de passar-hi uns cordons i això ens estimulava la sensació tàctil. Ens ensenyaven moltes coses pràctiques. Les lletres les vaig aprendre pel só que fan, no pel nom que tenen, i trobo que era un sistema molt i molt pràctic. Del que nosaltres deiem «eme» ens feien aprendre només el só «mm», és a dir, la fonètica. Les lletres les teníem en uns cartrons en què hi havia retallada la lletra amb un paper esmeril, o sigui que nosaltres primer mirant la lletra la reseguiem amb el dit, després amb els ulls tancats fèiem el mateix, fins conèixer-les bé. És una manera d'aprendre a llegir molt més

lògica. Si a una «mm» li afeixeixes el só «a» dirà «mà». En canvi «eme» «a» costa més d'entendre que fa «mà». Vaig sortir-ne quan tenia 8 anys per anar a «Loreto», on vaig fer la primera comunió, i el meu germà gran, que també hi havia vingut, va anar a «Can Culapi», als Escolapis.

L'Esc.— Què va fer que vostè es decidís a estudiar per infermera?

M.ª D. A.— Bé, jo vaig pensar que havia de servir per a alguna cosa. La meua mare ja portava la casa i això feia que jo tingués moltes hores lliures. M'agradava molt tenir cura dels malalts, i vaig començar a anar per l'Hospital Clínic, i vaig fer el que llavors era Practicant i ara és A.T.S. Jo potser no tenia massa idea d'exercir, ho feia perquè m'agradava i ho volia conèixer una mica millor. Amb tot això va venir la guerra, les coses van canviar d'una manera automàtica i com que jo estava a Sant Pau, amb nanos, (llavors els hospitals pràcticament subsistien a basa de serveis voluntaris i de monges) cosa que m'agradava molt, i ja havia estat al Clínic fent pràctiques, en el servei de tuberculosos i en el dispensari, m'hi vaig quedar molt de temps. Aleshores, en venir la guerra, el cap de servei, Dr. Martínez Garcia, em va dir juntament amb dues amigues més: «Si us volguéssiu quedar, com que em trauran les monges, i tinc molta confiança en vosaltres, perquè aneu preparades i veig com tracteu a les criatures, faríeu un gran servei». Jo li vaig dir que sí. Ell va dir: «No!. Primer consulteu-ho amb els pares». Jo li vaig contestar: «No, no, ja sóc gran, ja pot comptar amb mí».

En aquells moments les coses eren molt diferents, les noies no solien treballar, solien estar-se més a casa. I entre les amistats vaig donar la campanada. Vaig ser la primera que va treballar. Jo pensava que aniria per les meves despeses, però les coses van anar d'una manera que no va ser per als meus gastets, sinó per a posar-hi el coll. Des de llavors vaig treballar sempre.

L'Esc.— Aquí a l'Escala se'ls coneixia com de «Can Punton», d'on vé aquest nom?

M.ª D. A.— En deien a Can Punton perquè hi va haver un avantpassat que es deia Pep Anton, i de Pep Anton, com era llarg i donava massa feina, va quedar Punton.

L'Esc.— De la vostra relació amb la vostra tia Caterina Albert, què recordeu?

M.ª D. A.— La tia vivia a la casa pairal, la dels seus pares i la meua àvia materna, ja que la casa de l'avi era a

Verges, a la plaça de l'Església. Avui aquesta casa està cedida a l'Ajuntament de Verges per a obra social, la que sigui, no hi ha condicions, pot servir per al que els faci falta.

De la tia recordo que quan jo era petita ella sempre estava molt tancada en el seu estudi, sempre darrera les seves coses d'escriure. No era massa criatura. A les tardes d'estiu venia a la tertúlia que fèiem aquí, al passeig. A l'hivern, en canvi, les trobades eren molt més reduïdes i es deien a casa d'ells, a la casa pairal. Llavors ja era una tertúlia literària. Hi havia la Sra. Pellicer, la tia Caterina, la tia Amèlia, l'àvia, i les Sres. Bartomeu i Granell. Com que eren elles soles no es parlava més que de literatura, ja que totes elles llegien molt.

L'Esc.— La vostra tia sortia fora o s'estava molt a l'Escala?

M^a. D. A.— Ja ho crec que sortia!. Li agradava molt anar al Liceu. A mitja temporada d'hivern anaven a Barcelona i no deixava perdre cap obra de teatre, ni una funció del Liceu. Estava al corrent de tot i tenia gran inquietud per a tot. A Barcelona hi anava amb la seva mare i els germans i vivien en un pis que tenien allà.

L'Esc.— Ens podríeu explicar una mica més com era l'Escala d'aquell temps?

M^a. D. A.— Recordo que havia, i erem una institució, en Rafel Quim i el seu fill, en Quimet, que eren els cafeters d'allà on hi ha ara el Voramar. En aquest café s'hi reunien els doa metges que hi havia a l'Escala, el Sr. Juli i el Sr. Pi, els farmacèutics, el Sr. Guillot i el Sr. Forn, el pare, l'oncle, en Cuero, el General Poch, el Sr. Llobet, més cap aquí recordo en Puig-Sureda i en Rodero.

En Rafel Quim feia uns xarops deliciosos, almenys a mi m'ho semblaven, principalment el de grosella. Jo, distretament, passava per allà, quan estaven reunits i així el meu oncle, si em veia, em convidava a un xarop. Però no era pas cada dia com ara, no, ni anar a la confiteria tampoc, només s'hi anava els dies assenyalats. Si hi anava massa sovint el pare em cridava l'alto, em deia: «Nena, aquesta setmana ja has vingut?». O sigui que fins a l'altre, perquè era un abús.

Recordo que els dies de sol, en els llindars de la porta la gent menjava garotes, era com un ritus: les famílies reunides amb un gibrell i una galleda per anar tirant, s'obrien les garotes, es netejaven i amb pa s'anaven menjant. Jo no he menjat cosa més fina que les garotes. Ara ja no se'n veuen gaires. Recordo també que no hi havia peixeteries, i passaven unes dones amb unes planes venent peix pels carrers. També passava el carboner i el cabrer anava venent llet a qui ho demanava.

Als estenedors sempre hi havia dones remenant.

El passeig s'acabava a on hi havia el Cuartel de la Guàrdia Civil que era l'última casa que hi havia, d'allí cap als Riells era un camí de pedres que passava a tocar la tàpia del Cementiri, mireu el que s'ha guanyat al mar!. Anàvem a banyar als Riells i quan tornàvem teníem més calor que abans d'anar-hi, sort que aquí teníem una mànega d'aigua i ens refrescàvem.

També recordo que les dones del poble portaven mocador al cap, no sé si se'l posaven quan enviudaven o quan se sentien un xic grans... Però recordo que la majoria portava mocador al cap, i enm recordo molts de negres.

I també una altra cosa curiosa, com que hi havia moltes mosques i mosquits,

quasi tothom tenia cortines de malla a les portes i en aquestes cortines, quan en una casa portaven dol, hi posaven una gran franja negra, i així tothom ho sabia, i per la festa major no treien el nas al carrer... Déu nos en guard!

També recordo que quan es moria algú pintaven els mobles del dormitori, encara que fossin de fusta noble, tots de negre. Això ho feien a l'Estartit, possiblement que aquí també ho fessin. I una cosa molt maca que em ve a la memòria és que els vespres que feia molt temps, els mariners, que no podien anar en mar, passaven, en colles, cantant.

L'Esc.— Els diumenges i dies de festa, què feieu com esbarjo?

M^a. D. A.— Oh! sempre fèiem el mateix, anar als Riells, saltar roques, pescar... i quan vam ésser més grans els diumenges anàvem fins a Empúries i a mig camí ens trobàvem amb els d'allà. Passejàvem o ens estàvem en una platja, depèn. D'Empúries hi havia els Delàs, els Ventós, i els Rubert. D'aquí a l'Escala hi anàvem les Moixò, la Lolita Llobet i en Reig, les dues Ferrer, i de molt joveneta la Rosita Llardent. No és que fóssim gaire colla.

L'Esc.— Com era el passeig que vostè recorda?

M^a. D. A.— Era completament menjat pel mar, sense barana, i sense contenció de cap mena. Tant és així, que quan feiem la rotllana, que us he parlat, les cadires que treiem, gairebé que arribaven a les roques, arran d'aigua. El passeig feia, naturalment, entrades i sortides, tant és així que els propietaris de les cases del passeig, o sigui el Sr. Llardent, el meu pare, i alguns més van fer el mur de contenció que hi ha ara, i va estar molt anys sense barana, fins que un bon dia l'Ajuntament la va fer fer. La primera va ser una de pilastres rodons i el passamà de ciment, però al cap de quatre dies es va esbardellar, penso que encara en queda algun retall.

A on hi ha el Voramar hi havia la casa de «doña» Carolina i el Cafè, era la mateixa finca partida en dues, més cap de Roses hi havia els Serrats: on hi ha ara el Juvinés, l'avi Badoret hi feia les barques, després ja venia aquesta casa, Can Llardent, Can Garranyol, Solitud, el Cuartel de la Guàrdia Civil i cap casa més, ja venien els Estenedors i un caminet petit que portava fins als Riells, i quan es trobava a l'altura que s'ajunta el passeig amb el Camí Ample, allà hi havia un manantial d'aigua fada, que ens rentàvem els peus quan veníem de banyar, i també, a vegades, hi havia cabres que hi bevien.

També recordo a la mateixa platja dels Riells, una construcció que antigament havien estat uns banys.

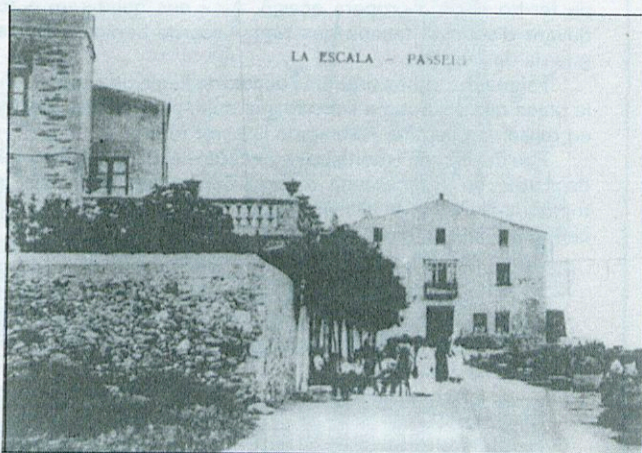
Els vestits de bany eren d'alpaca, amb manigueta i tot, i ratllats, com presidiaris. I ni pensar-hi d'anar pel poble amb el vestit de bany i el barnús a sobre.

L'Esc.— Què més ens pot dir, de la seva tia?

M^a. D. A.— La meua tia s'interessava per totes les novetats i per tot el que passava, era una dona d'una gran inquietud, prova és que es va avançar a la seva època en pintura modernista: ella en tenia de molt abans que es parlés d'aquest moviment artístic. Però a casa seva no s'arrencaven fulls de calendari, vivia com en temps de la seva àvia.

A causa de la meua feina vaig tenir molta relació amb un metge que havia anat molt a l'estranger; per mitjà meu, la tieta el coneixia i el respectava molt perquè era una primeríssima figura i una gran persona. Un dia aquest senyor em va dir: «Vostès que tenen terrenys a la costa, a l'estranger s'ha començat a fer una cosa que en diuen «campings», i em va explicar què era un càmping. Això era quan aquí hi havia mitja dotzena d'estrangers. I què fem?, què no fem?. El doctor va dir-me: «Jo ho proposaré a la seva tia, ella em té molt apreciat». I així ho va fer. Va venir a l'Escala i va explicar a la tieta tot el que sabia sobre els campings. La tieta estava al llit, com sempre va estar en els seus darrers anys, amb una posició que no he entès mai, sense recolzar-se en lloc, dreta com un ciri, i obrint uns ulls com unes taronges. Quan la va tenir ben entusiasmada el Dr. li va dir: «Sra. Albert, li vinc a proposar una cosa, vostè deixim una pineda i jo corro amb tota la resta, no tindrà cap molèstia, només ha de dir que sí, i ja està fet». La tieta va començar a créixer, jo la veia com si anés creixent, i li fa: «Caca d'estranger a casa, mai!». La resposta va ésser ràpida, clara i inequívoca. Es va acabar el negoci, abans de començar-lo.

RODOMA

Aquesta és la casa on nasqué i morí Caterina Albert i Paradís, «Victor Català», i on passà llargues èpoques de la seva vida.

CAN PUNTON

Ja fa alguns dies que s'està treballant a la façana de la casa número 39 del carrer Enric Serra del nostre poble.

Hi ha una gran bastida de ferro, on s'hi mouen amb comoditat els paletes i manobres que hi treballen. Li estan rentant la cara, com se sol dir. Li convenia perquè la tenia envellida.

Suposo que quan s'hagi acabat la reforma, l'aspecte extern de la casa serà un altre, sense perdre el seu caire pairal.

A mi m'agrada passar-hi per davant. M'agrada veure-la silenciosa i «recatada». Sembla com si així guardés amb més respecte els records de qui hi visqué durant tants anys.

No m'agradaria veure-hi bullícia, que la gent entrés i sortís en gran nombre com si fos un local públic. M'agrada així, envoltada d'un núvol de serenor i pau.

Hem començat qualificant aquesta façana de famosa, no pel seu aspecte arquitectònic, que no té cap cosa de l'altre món, sinó per la història dels seus ocupants. La família Punton donà nom a la casa. La gent del poble la coneixia així, per a «Can Punton».

Fou construïda –segons un llibret que acabem de comprar, i del qual és autor en Josep Miracle i Montserrat– al mateix temps que l'Església Parroquial.

En aquesta casa el dia 11 de setembre de 1869, hi nasqué la nena Caterina, filla del matrimoni Lluís Albert i Parareda i Dolors Paradís i Farrés.

Aquella nena, es convertiria, uns anys més tard, en la famosa «Victor Català», mestra de les lletres catalanes.

A partir d'aleshores, aquella casa es constituïria en punt de pelegrinatge dels seus molts admiradors i historiadors.

Amics, periodistes, escriptors, historiadors, col·legues seus, tots traspassaven el llindar d'aquesta casa per a entrevistar-la, saludar-la, admirar-la...

Nosaltres avui no ho farem. Si Déu vol ja tindrem ocasió de fer-ho en una propera ocasió. Avui ens quedarem a fora, davant d'aquesta façana que tants records bonics i valuosos guarda darrera seu.

I al mateix temps tindrem l'ocasió de llegir, una vegada més, la placa que es troba a l'entrada, la qual, sens dubte, guanyarà en relleu una vegada restaurada la paret forana.

Fou col·locada –molts ho recordaran– el dia 14 de setembre de 1969, en l'homenatge tributat pel poble de l'Escala a la memòria de la seva filla predilecta, Na Caterina Albert, en el centenari del seu naixement.

Sobre el marbre s'hi esculpí el següent:

«Aquesta és la casa on nasqué i morí la il·lustre escriptora Caterina Albert i Paradís –Victor Català–, 1869-1966, glòria de les lletres catalanes i orgull de la nostra vila.

L'Ajuntament de l'Escala en el seu centenari. Any 1969.»

FAÇANES FAMOSES

La casa de Can Gou. Fa uns anys, el color porpra dels prelats es veia de l'exterior a través dels grossos finestralls.

CAN GOU

Una altra façana, a la qual també fan la cirurgia estètica, és una que es troba igualment en el carrer Enric Serra, a la part d'així.

La casa té tres façanes que donen als carrers Enric Serra, Maranges i Santa Màxima.

Ens estem referint –com ja dèiem a la capçalera– a la casa de Can Gou, coneguda també pels pisos de Can Gou, perquè està constituïda per diversos habitatges.

De moment, la bastida és a la façana que dóna al carrer Enric Serra. És alta i enreessada, amb molts de ferros i taulons.

La gent mira aquestes parets com mai no ho havia fet. Efectivament, el seu cutis està molt gastat pel pas dels anys.

I què tenen de particular aquestes parets –es demanarà algú– que se'n parli aquí?

Com molta gent gran recordarà, aquesta fou la casa de la família Gou el més destacat membre de la qual fou el senyor Joan Baptista Gou i de Palol.

Fou alcalde de la nostra vila de l'11 de gener de 1916 al 5 de gener de 1918. Amb la seva barba punxeguda i ben arreglada, amb el seu mirar interessant, amb el seu posat presumidot, amb el coll de la camisa rodó i emmidonat, ha passat a la història escalenca com l'Alcalde de la portada de les aigües potables a l'Escala.

L'obra li costà crítiques, moltes hores d'Ajuntament i també molts de diners de la seva butxaca, fins al punt que, segons m'expliquen, se'n ressentí la seva economia familiar.

Fou home de dretes, com ho eren en Josep Masferrer i en Jaume Salvat, bons col·laboradors seus en el Consistori. Era catòlic practicant, el que li permeté estar bé amb el clergat, començant pel senyor Rector mossèn Carles Costa i acabant pel senyor Bisbe de Girona, el Doctor Francesc Mas.

No li resultà difícil, per tant, de convèncer la primera autoritat eclesiàstica de la Diòcesi perquè fos present a l'Escala el dia 2 de juliol de 1916, beneint les aigües municipals, que aquell dia arribaven oficialment a la vila.

Era la segona vegada que el Prelat visitava l'Escala. Posteriorment, vindria en visita d'esplai, acompanyat dels bisbes de Barcelona, Solsona i de la Seu d'Urgell. Fins i tot, ens visità en una altra ocasió, acompanyat del nunci del Sant Pare a Espanya.

El Bisbe Mas arribà a estimar, de veritat, l'Escala, gràcies a l'amistat amb l'alcalde senyor Gou.

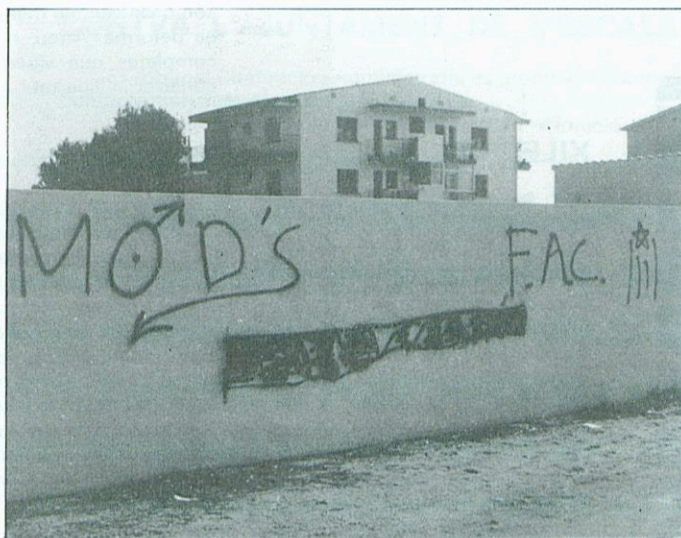
El Doctor Mas i demés Prelats s'allotjaven, quan visitaven la nostra vila, a la casa de Can Gou, aquesta casa de balcons i finestres, la façana de la qual ara es restaura.

de més i de menys..

Aquesta secció, concebuda com espai d'expressió crítica en el més positiu sentit de l'accepció, aplega les opinions dels lectors recollides per la Redacció, que les publica com a un aspecte més de servei públic.

Friosa perquè no se l'oblidi, la Subcultura es manifesta esporàdicament amb el llenguatge de "spray", segurament per a immortalitzar en l'arxiu dels "graffitti" la seva reconeguda primarietat. Vegeu-ne aquí una lamentable mostra.

POL·LUCIÓ

L'estat del bosc anant cap a Empúries, delimitat entre el Camí dels Enamorats, l'Alberg de la Joventut, l'Hotel Empúries i el mar, és lamentable: llaunes i botelles buides, (compte amb el foc!), papers greixosos i altres immundícies entapissen el sòl com si una legió de mercenaris hi hagués bivaquejat llarg temps.

Es tracta probablement de residus de l'estiu 86, ja que no és durant la tardor ni l'hivern que la gent va a manducar-hi. És de suposar també que el vent hi té compromís per haver dispersat les brutícies lleugeres.

És evident que els nostres edils no són pas responsables que hi hagi tant turista primitiu; però potser sí que hi tenen un bocí de responsabilitat, —a menys que sigui del domini de la Forestal—, en no haver fet res per a evitar-ho (vigilància, cartells, multes), o per no haver limitat l'estrall, o per no fer-ho netejar. I potser és aquí on la sabata fa mal: ¿qui ho ha de sanejar, quant costaria i qui ho pagaria? Solament l'Ajuntament pot respondre-hi. Jo entenc que hauria d'imposar-se d'aplicar el remei necessari perquè aquella zona, tan freqüentada a l'estiu, ni ens faci caure la cara de vergonya, ni, sobretot, sigui generadora d'un catastròfic incendi.

HISSANT LA PLOMA

MONT-RECOVA

Xile i Sud-Àfrica tenen com a particular similitud la seva situació estratègica. L'evidència de la lluita de les dues superpotències per aconseguir el domini mundial és un fet que no podem defugir. Els països pobres són cada vegada més pobres i els països rics són cada vegada més rics. La diferència s'eixampla i es deforma. Arreu, hi ha homes, pobles i nacions completes que viuen sotmesos i oprimits, sense conèixer la llibertat.

XILE

L'onze de setembre de 1973, un general xilè anomenat Gustavo Leigh, cap de les Forces aèries deia: «el marxisme serà extirpat fins a les últimes conseqüències». Llavors, els carrers de Santiago restaren en toc de queda. L'exèrcit va prendre la Casa de la Moneda on hi havia de President i la seva escorta. Allende, en les seves últimes declaracions al seu poble manifestava: «No sortiré de la Moneda, no renunciaré al meu càrrec i defensaré amb la meua vida l'autoritat que el poble m'ha atorgat». Morí assassinat. Aleshores vingué Pinochet i la seva dictadura opressiva i cruel. Milers i milers de persones prenién el camí de l'èxode. Milers i milers de persones es quedaven lluitant a Xile i morien i moren per trencar les cadenes d'una dictadura fossilitzada.

– Vosaltres: veniu aquí! Escridassen un grup de militars a dos joves estudiants prop de l'entrada d'un portaló verd i escarransit, llepat per l'erosió d'anys de vents i de pluges fortes.

Els joves miren astorats els guardes i es miren entre ells. Porten els llibres sota el braç. Fan cara d'espantats. La setmana passada van agafar en Joan Céspedes i no l'han vist des d'aleshores.

– Ep, tu! –l'estira pel braç–. Para't! On aneu? Què esteu planejant, desgraciats? Vosaltres sempre parleu en veu baixa, eh? Vingal! Pujeu al cotxe! va!

En Marcelo arranca a córrer. Se sent una veu que diu: Atura't! Llavors dos trets nítids i un cos ajagut a la vorera. Sembla un ninot de flocs.

SUD-ÀFRICA

Segregació racial. La història comença molt abans, però l'any 1948, el govern encapçalat pel Dr. Malan inicià la política de segregació racial anomenada apartheid, encara vigent, que ha posat l'accent en la discriminació política dels negres. La minoria blanca reprimeix la majoria negra que es radicalitza cada vegada més i així, sorgeixen grups d'agitació i guerrilles. En l'actualitat el règim del qual és Primer Ministre Pieter Willem Botha, malgrat l'oposició exterior –molts països han trencat les seves relacions– i interior –representada per la majoria negra que viu sota un continu estat de repressió–, segueix: se sent un règim fort econòmicament i militarment parlant. Cada cop és més evident la debilitat dels països negres.

«És un enterrament multitudinari. Els germans negres porten el cos sense vida d'un petit líder que va morir abans d'ahir a les seves espatlles. Canten en veu baixa.

Cants de dolor, llàgrimes, crits... pel germà negre assassinat.

El van matar a cops de pal. Li tiraren pedres fins que va ser mort, amb la cara desencaixada de dolor i amb un rictus de ràbia als llavis. Fa pocs dies –recordevan celebrar el funeral per tres germans negres també assassinats.

Cants de dolor, llàgrimes d'impotència, crits ofegats... a l'enterrament multitudinari del germà negre».

Benvolguts amics:

Som l'equip de Ràdio l'Escala i ens hem plantejat i proposat de fer una Campanya de sensibilització a la nostra vila en pro-de països com Xile i Sud-Àfrica, els quals tots coneixem una mica i sabem en quina situació es troben.

El fet que es respiri en l'aire poca sensibilització pel tema és degut, fonamentalment, a la manca d'informació. Per això, pensem que les Institucions escalenques són un bon mitjà per fer arribar a tots els vilatans la problemàtica real d'aquesta gent pel que creiem que seria més efectiu el fer-ho conjuntament, tots plegats.

Us proposem que us poseu en contacte amb nosaltres per a poder coordinar un treball fet des de cadascuna de les institucions, i així, fins a tot el poble, per aquesta justa causa.

Nosaltres hem centrat la Campanya en el mes d'abril. Aquesta consistirà bàsicament en debats, conferències, entrevistes, concursos, recollida de signatures, falques, publicitat, informació a les escoles, projeccions, exposicions... i tota una sèrie d'actes al nostre poble.

«POCA COSA ÉS MILLOR QUE RES», cada acte és un pas endavant de demostració solidària, que pot esdevenir una tasca en comú. Esperem que doneu suport a aquesta iniciativa. Fins i tot un petit suggeriment pot servir de gran ajuda.

En cas que així sigui, podeu posar-vos en contacte el més aviat possible.

Podeu fer-ho:

Per carta: «L'ESCALA PER XILE I SUD-ÀFRICA»

RÀDIO L'ESCALA
c/ Garbí, 6 baixos.
17130 - L'ESCALA

O bé, per telèfon: –«RÀDIO L'ESCALA». Tel: 77 10 00
dilluns de 7 a 9 del vespre (demanar per Joan-Jordi).

–Al Tel: 77 04 42, els dilluns i divendres de 10 a 1 del matí, i els dissabtes de 4 a 6 de la tarda (demanar per Montse).

Plegats podem fer una gran tasca,

Ràdio l'Escala

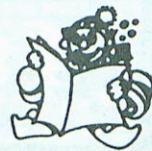
FINQUES GUANTER

NECESSITA SENYORETA ADMINISTRATIVA

Amb domini de la mecanografia, del francès, coneixements de l'anglès i que disposi de carnet de conduir.

Oferim tots els drets pertinents, amb la possibilitat de treballar tot l'any.

Avinguda Ave Maria 18 - Tel. 77 02 72 - 17130 L'ESCALA

INTERVENCIÓ DE LA PATRULLERA DE ROSES EN EL CONFLICTE DE LA PESCA

A L'Escalenc del mes passat, deixàvem el tema del conflicte de la pesca a les portes d'una ràpida solució. En canvi, i tal com ja es deia a l'editorial del mateix mes de febrer, la Patrullera de la Comandància de Roses, popularment coneguda entre els pescadors per la «Barquilla», impedia que els pescadors sortissin a la mar el divendres al vespre, manifestant que «estaven complint ordres dictades de Barcelona, actuació que va aixecar molta expectativa a La Clota el matí del dissabte 7 de febrer».

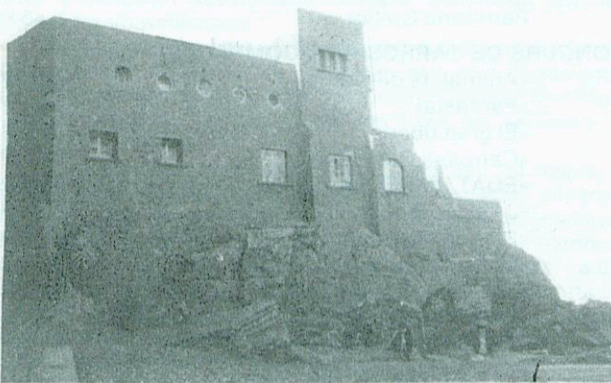
El president de la Confraria de Pescadors de L'Escala, Martí Solés Medinyà, declarava que «el mateix director general de Pesca de La Generalitat, Edelmir Salichs, ens va donar permís de paraula per sortir els divendres. Per tant, desconeixem qui ha donat aquesta ordre a la Marina».

Poca estona després, arribava el permís per escrit, concretament cap el migdia del dissabte 7 de febrer, amb un registre de sortida de Barcelona del dia 3.

Actualment, la situació —com ens manifesta el president de la Confraria— sembla solventada per als tresmalls, que poden sortir els divendres si algun dia no s'ha pogut pescar, sempre respectant els cinc dies.

Com manifestava el propi Salichs, «aquesta flexibilitat en la Llei afecta només als tresmalls, embarcació de tipus familiar i que es comercialitza a L'Escala i rodalies, però que en cap manera afecta a les teranyines que estan obligades a complir els cinc dies a la setmana i els dos festius que preveu la normativa vigent».

En relació al problema que afecta els teranyinaires, el president Martí Solés ens assenyalava que tenia previst d'entrevistar-se amb el director General de Pesca, Sr. Salichs, el divendres 6 de març per a tractar novament el tema, conscient però que presenta no poques dificultats.

SOBRE LA CASA D'EN FOLCH I TORRES

Possiblement una de les notícies referides a L'Escala i apareguda a la premsa comarcal durant el mes de febrer que més ressó tingué a la nostra vila va ésser la que publicava el Punt-Diari el 20 de febrer:

«La Casa del Gavià —de la família Folch i Torres— serà museu del mar a L'Escala».

L'esmentat rotatiu exposava com a raons de l'adquisició, entre d'altres, «la circumstància històrica en què els propietaris d'aquesta casa l'han posat a la venda, i l'Ajuntament, escàs de patrimoni, ha optat per adquirir l'edifici».

El que de moment sabem és que en la sessió extraordinària del Ple de l'Ajuntament del 18 de febrer, el setè punt de l'ordre del dia feia referència a «analitzar i valorar la possibilitat de comprar la Casa del Gavià de la família Folch i Torres», i aquest punt va ésser aprovat.

L'ESCALA S'AGERMANA AMB LA POBLACIÓ GREGA D'OLÍMPIA

Segons acord del Consistori escalenc, es pretén d'agermanar les poblacions de L'Escala i Olímpia per la flama Olímpica del 1992

D'una banda, l'Ajuntament de L'Escala creu que hi ha lligams històrics i culturals entre les dues poblacions, les quals són dues ciutats turístiques de característiques força semblants.

I d'altra part, el projecte de l'Ajuntament de l'Escala d'aconseguir que es declari la nostra població com a ciutat olímpica, i el fet que el port grec d'Empúries rebrà la flama Olímpica directament d'Olímpia, fan que l'agermanament —encara que sigui des d'un punt de vista simbòlic— es consideri important.

ELS MARXANTS PERDEN EL CONTENCIÓS CONTRA L'AJUNTAMENT DE L'ESCALA

El Tribunal Contenciós-Administratiu es pronuncià sobre el conflicte marxants-Ajuntament.

Disposem d'una còpia de la sentència, la resolució de la qual és la següent:

FALLAMOS

«Que, con desestimación del recurso contencioso-administrativo interpuesto por la representación de la Asociación Provincial Autónoma de Comerciantes no sedentarios de Girona (marxants) y de todas las pretensiones contenidas en la demanda, debemos declarar y declaramos ajustados a Derecho los acuerdos del Ayuntamiento de L'Escala de fechas veintisiete de diciembre de mil novecientos ochenta y cuatro, cuyo contenido ya se ha transcrito, y veinte de febrero de mil novecientos ochenta y cinco, desestimatorio del recurso de reposición contra aquel formulado, sin hacer pronunciamiento expreso en materia de costas procesales.

Contra la presente sentencia cabe el recurso de apelación, que será sustanciado en el Tribunal Supremo, y presentado ante este Tribunal, dentro del plazo de los cinco días siguientes al de su notificación.

Así por esta nuestra Sentencia de la que se llevará testimonio a los autos, lo pronunciamos, mandamos y firmamos». (Sentencia 26)

Com dèiem, aquest és l'acord pres per la sala primera del Contenciós-Administratiu de l'Audiència Territorial de Barcelona, reunida en sessió del dia 26 de gener de 1987.

Mentre que la resolució ha estat acollida amb satisfacció en el Consistori escalenc, els marxants no estan d'acord amb la sentència i pensen recórrer.

La història de la polèmica, tractada amb tot detall en el seu moment en aquesta secció, tots la sabeu: la decisió de l'Ajuntament de traslladar el mercat dels diumenges del Passeig Marítim a la zona del Padró, i la posterior reacció dels marxants, a través de manifestacions, protestes i accions reivindicatives.

APLICACIÓ D'UN GRAVAMEN SUPERIOR AL 20% EN LES CONTRIBUCIONS

El Tribunal Constitucional anul·lava per **inconstitucional** l'article 13.1 de la llei del 21 de desembre del 1983 sobre les Mesures de Sanejament i Regularització de les Hisendes locals.

Aquesta llei permetia que els ajuntaments apliquessin un tipus de gravamen lliure sobre el valor cadastral de les finques.

A tot això, el Tribunal Constitucional considera que fins que no hi hagi un marc legal adequat, el màxim gravamen que poden aplicar els ajuntaments és del 20% per la construcció territorial urbana i el 10% per la rústica i pecuària.

Segons fonts d'Hisenda a Girona, s'han recaptat per aquest concepte 192.944.150 pessetes.

Concretament, a la nostra vila, i d'acord amb la gràfica i la informació publicada a Punt Diari (19-2-87), amb l'aplicació d'un gravamen del 25%, es recaptaren per aquest concepte 10 milions l'any 1.985 i 14 milions l'any 1.986.

OBERTURA D'UNA ADMINISTRACIÓ DE LOTERIA

Com ben segur ja serà del vostre coneixement, a finals del propassat mes de febrer tenia lloc l'obertura al públic del local situat al carrer Enric Serra 3 bis —edifici Maranges— destinat a Administració de Loteria i Loto Primitiva, regentada pel seu titular, Isidre Pons, després que li fos concedida la plaça amb caràcter definitiu.

FUTBOL

Resultats del mes de febrer

Benjamins		
dia 1	L'Escala - Llançà	7-0
dia 8	L'Escala - Bellcaire	4-1
dia 15	Esplais - L'Escala	2-4
dia 22	L'Escala - Penya Un.	4-0
Alevins		
dia 8	L'Escala - La Pera	5-1
dia 15	Palafrugell - L'Escala	1-3
dia 22	L'Escala - Bellcaire	3-0
Infantils		
dia 1	L'Escala - Vilartagues	1-3
dia 8	Bisbalenc - L'Escala	1-1
dia 15	L'Escala - Vilabertran	1-0
dia 22	Olot - L'Escala	0-1
Juvenils		
dia 1	L'Escala - Blanes	3-2
dia 8	At. Garrotxa - L'Escala	6-1
dia 15	L'Escala - Salt	2-3
dia 22	L'Escala - Lloret	3-1
Tercera regional		
dia 8	S'Antoni - L'Escala	1-4
dia 15	L'Escala - L'Estartit	3-2
dia 22	L'Escala - Marítima P.	4-3
Primera regional		
dia 1	Cristinenc - L'Escala	2-1
dia 8	L'Escala - Salt	1-1
dia 15	Llagostera - L'Escala	3-2
dia 22	Ripoll - L'Escala	3-2

TENNIS TAULA

LLIGA NACIONAL DE SEGONA DIVISIÓ

- 1-2-87 CER Anxoves L'Escala 5 Lumen-F. Villegas (Calella) 0
- 22-2-87 CER Anxoves L'Escala 5 Vilanovenc (Lleida) 0
- 28-2-87 T.M. Basauri 1 CER Anxoves L'Escala 5
- 1-3-87 Zatikatzailleak (Bilbao) 4 CER Anxoves L'Escala 5

COMPETICIÓ PROVINCIAL

SEGONES

- CER Anxoves L'Escala 3 TT La Bisbal 5
- TT Olot 5 CER Anxoves L'Escala 1
- CER Anxoves L'Escala 1 TT Palafrugell 5
- CER Anxoves L'Escala 3 CN Figueres 5

TERCERES

- TT Lloret 5 CER Anxoves L'Escala 3
- TT La Bisbal 5 CER Anxoves L'Escala 1
- CER Anxoves L'Escala 4 TT Les Planes 5
- CER Anxoves L'Escala 5 CN Figueres 4
- AE Sant Gregori 5 CER Anxoves L'Escala 2

INFANTILS

- CER Anxoves L'Escala «A» 0 CER Anxoves L'Escala «B» 5
- Jovent Saltenc 5 CER Anxoves L'Escala «A» 0
- TT La Bisbal 4 CER Anxoves L'Escala «A» 1
- FD Cassanenc «A» 2 CER Anxoves L'Escala «B» 3
- FD Cassanenc «B» 0 CER Anxoves L'Escala «B» 5

FÈLIX GUANTER

SARDANES

La ballada corresponent al mes de febrer, celebrada dins els actes de Carnaval, l'esmentem en el comentari que fem de les quatre diades festives.

Pel que fa a la d'aquest mes de març, direm que ha de tenir lloc el diumenge dia 29, a 2/4 de cinc de la tarda, a Cinc Claus, a càrrec de la cobla Principal de Llagostera. Serà dins el VIII Aplec a Cinc Claus, on el matí ha de celebrar-se el Concurs d'Arrossada.

El dia 5 de febrer, va morir a Malgrat de Mar, on residia des de l'any 1.920, l'escalenc Josep Vicens i Mornau, fill de Josep Vicens i Juli, l'avi Xaxu.

Deixava d'existir a Mataró, el dia 12 de febrer, on darrerament vivia a casa de la seva filla —si bé fou enterrada en el cementiri de la nostra vila— l'Angeleta Comas i Fornès, vidua de Josep M.ª Vilà i Saliner.

Reposin en pau aquests dos personatges, estretament vinculats a les sardanes, permetent-nos trametre les més sincers sentiments de condolença als respectius familiars.

CARNAVAL '87

Relació dels premiats:

CONCURS DE MÀCARES I MAQUILLATGE

- 1er. PREMI: Maria Rosa Portell i Callol
- 2n. PREMI: Núria Català i Hereu
- 3er. PREMI: Neus Rodriguez i Llistosella.

CONCURS DE BARRETS

- 1er. PREMI: «JA SOM OLÍMPICS»
Antoni Fuster i Pimàs
- 2n. PREMI: «PASTA ITALIANA»
Dolors Pavia i Delgado
- 3er. PREMI: «DILLUNS EL TERRAT DE CASA»
Francesca Callol i Bonal

CONCURS DE COMERÇOS

Confeccions Bruguera	53 Punts
CAN FRIGOLA	56 Punts
FRANCA PELLICER	54 Punts
Pastisseria Empori	48 Punts
Viatges Escalatur	46 Punts
Ferreteria Guillot	45 Punts

CONCURS DE CARROSSES I COMPARSES

«Animalets del camp»	49'3 Punts
«Fantasia»	45'1 Punts
«El gran tiberi»	54'2 Punts
«Carrossa Olímpica»	51'8 Punts
«EDAT DE PEDRA»	58'4 Punts
«JAZZ POBLE SEC»	60'5 Punts
«Pioners de l'Oest»	53'0 Punts
«Galàxia Tours»	42'8 Punts
«Flors i formatges»	43'6 Punts
«LA PRIMERA VOLADA»	58'4 Punts
«El món de Disney»	41'3 Punts
«Festa a Remema de Dalt»	57'6 Punts

RIFA DE CARNAVAL

- 1er. PREMI: UN VIATGE A MALLORCA, d'una setmana per a dues persones. Número 33.158
- 2n. PREMI: UN SOPAR, per a dues persones en el lloc que es desitgi de l'Escala. Núm. 06.109
- 3er. PREMI: XECS DE GASOLINA per valor de 10.000 pessetes. Número 03.075

La Comissió organitzadora dels actes per a commemorar el 75è Aniversari del F.C. L'Escala, continuen reunint-se regularment per anar lligant caps. De moment, aquestes són les activitats que hi ha en projecte, per una més o menys immediata portada a terme, les quals en el seu degut moment tindrem ocasió de comentar: *Exposició de Trofeus i fotografies* (Setmana Santa); *12 hores de futbol base*; *Primer Torneig «Vila de l'Escala»* (mes de juny); *edició d'un llibre històric del F.C. L'Escala*; *Actes de clausura del campionat provincial de Benjamins*, a més a més de la *posada en venda dels banderins i clauers del 75è Aniversari*.

CARNAVAL '87

(Fotos Cortal)

CARNAVAL '87

Les festes que s'han de celebrar a l'aire lliure, tenen sempre el risc de veure's malparades per les inclemències del temps i quan els actes han de tenir lloc en ple hivern, com és el cas dels Carnestoltes, les dificultats es veuen agreujades. Si hi afegim que, durant varies vesprades, moltes persones han treballat per tenir-ho tot a punt i si tenim en compte que recordem antecedents desfavorables, quan les condicions climatològiques han deslluït considerablement l'espectacle, motiva el que ens permeten iniciar el comentari, esmentant el que estimem com un fet de decisiva importància: l'haver estat afavorits per un temps en calma, lluminós i amb temperatures primaverals que han permès portar a terme tots els actes programats, per cert amb una animació i participació extraordinària, contribuïnt, sense cap mena de dubte, a l'èxit assolit pel Carnaval d'enguany. Solament la inoportuna tramuntana, del dimarts a la tarda, va obligar a reduir el recorregut, de la cercavila de disfresses del Col·legi Públic Empúries, la qual amb la vistositat acostumada, tancava, com cada any, les jornades carnavalesques.

Cal també referir-nos a la qualitat del cartell anunciador del Carnaval '87, a l'edició de l'opuscle, així com l'escaient i acurada decoració de la Sala del Centre Cultural Municipal «Xavier Vilanova», on han tingut lloc totes les sessions de ballades.

Tot començava el divendres, quan a les deu del vespre, la plaça Víctor Català oferia un magnífic aspecte, esperant l'arribada d'en Carnestoltes, qui es va presentar, acompanyat dels animadors habituals de la festa, dalt el carro del burriquet que ja comença a ser «personatge» en aquestes diades, i a qui creiem mereixedor d'un breu elogi, doncs, a més de ser portador d'en Carnestoltes, participa a la Rua, any darrera any, sempre fora de concurs, causant un veritable impacte i admiració, tant pel bon gust com pel destacable encert.

El missatge d'en Carnestoltes, va tenir un caire alliçonador, detallant certes normes, cara les celebracions.

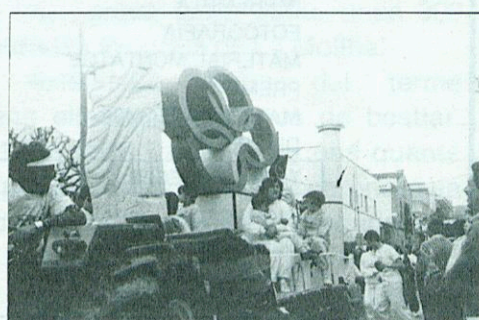
En acabar la lectura, es formava la comitiva, la qual, amb acompanyament del grup d'animació «Rovell d'ou», amb grallers i correfocs, va dirigir-se cap a la sala de ball, on el grup «Cimarron» tenia cura d'amenitzar l'anomenat «Ball de les dones», a l'acabament del qual va tenir lloc una gran xocolatada. El dissabte al matí, nova concentració a la plaça Víctor Català, on va iniciar-se la cercavila de disfresses que, igualment acompanyada pel grup d'animació «Rovell d'ou» va recórrer els principals carrers de la vila. Al migdia, la ballada de sardanes que era anunciada a la Riba, per la cobla Baix

Empordà, va celebrar-se a la plaça Víctor Català. A les quatre de la tarda eren les disfresses infantils, les que s'aplegaven a la plaça Víctor Català, per, precedits dels correfocs i grallers del «Rovell d'ou», anar fins al local del C.E.R., on gaudiren de l'espectacle ofert per Angel Daban. A la nit, el ball, a càrrec del conjunt «Giravolt», amb concurs de màscares i maquillatge i degustació de cremat, a la mitja part.

Pocs minuts després de dos quarts d'onze del matí del diumenge, quan ja a la Riba era tot a punt per la Gran Sardinada, que va mantenir-se animada fins a les dues de la tarda, s'iniciava a la Ronda del Padró, la Gran Rua de Carrosses, Comparses i Disfresses; que amb la «Banda Musical de Blanes» com a capdevantera, continuava pels carrers de Gràcia, carrer Enric Serra, carrer del Mar, passeig Lluís Albert, Port d'En Perris, passeig del Dr. Isern, Punta, carrer del Port, Platja, carrer Enric Serra, avinguda Ave Maria, passeig Lluís Albert, Port d'En Perris, passeig del Dr. Isern, Punta, carrer del Port i Platja, on quedaren les carrosses, en espera de la passada de la tarda, que, amb menys participació que al matí, va donar començament a les cinc, amb un recorregut que acabava al carrer Garbí. Poc després de la mainada es delectava, amb la intervenció del grup «Flic-Flac», que oferia el ball-espectacle a ells dedicat. A la nit, en el ball de disfresses, a càrrec del conjunt «El tren de la costa», va haver-hi, a la mitja part, trencada d'olles i cava i galetes per a tothom.

El darrer ball, fou el de dilluns a la nit, animat pel conjunt «Setson i Blas», en el qual va obrir-se la típica pinyata, es ballava la Farandola que ja s'havia també fet els tres dies precedents, s'interpretaven polques i mazurques, es repertia vi ranci i garnatxa i tenia lloc el concurs de barrets, així com l'obertura dels sobres per tal de fer el recompte de les puntuacions donades per cada un dels set membres del Jurat tant del concurs de comerços com de la rua, i també es sortejaven els premis de la rifa de Carnaval.

Ans de donar el detall dels guanyadors dels diferents concursos, amb lo qual finalitzarem el comentari, voldriem felicitar tant organitzadors com participants a les festes carnavalesques, que enguany hem celebrat a la nostra vila els dies 27, 28 de febrer, 1, 2 i 3 de març. Hem de convenir que, en relativament pocs anys, el Carnaval de l'Escala ha assolit una merescuda reputació, com ho demostra l'afluència de forasters, que acudeixen a presenciar el pas de la rua, admirant i elogiant el bon gust i la qualitat dels grups que hi prenen part. El que hem d'imposar es fer tot el possible per mantenir-lo i per aconseguir-ho es molt important que, a més d'evitar les polèmiques i crítiques destructives, procurem oferir la nostra col·laboració a la Comissió organitzadora i, entre tots, ajudar a esmenar i fins i tot a perfeccionar el més infim dels detalls.

REFRANYS DE MAR

- Qui es retira al patró, vol que li diguin senyor.
- Boirina pixotera, torna-te'n enrera.

GRANS DE SENY

- Si sabem restar amos dels nostres bens (aquells que hem guanyat honestament) serem rics i lliures. Si n'esdevenim esclaus, serem tan pobres com els més pobres. (E.B.).

ACUDITS

- Una àvia escalenca va dir un dia als seus dos néts:
- Heu de saber que hem vingut a la terra per a treballar; i ja comença a ser hora, per vosaltres, d'escollir quin ofici voleu fer. I el més petit respon:
 - A la terra per treballar? Doncs jo vull ser mariner!
- . . .
- Un jove, vestit a la Bose entra en l'única tenda del poble i diu al tender:
- Us compro tots els ous i tots els tomàquets que tingueu.
 - Ah! ja us comprenc: deveu voler anar al concert de rock que dona aquest vespre en Diamant's, oi?
 - Exacte; però resulta que en Diamant's sóc jo!

CONSELLS DOMÈSTICS

- Si voleu eliminar les males olors de fregida de la cuina, tenim una solució ben fàcil: quan prepareu un fregit, tireu una branca de julivert a la fregitel·la.
- Per a escatar un ou dur fàcilment, sembla que existeix una solució senzilla: trenqueu la closca per la par més grossa de l'ou i bufeu fort en aquest forat; el restant de la closca saltarà quasi tot sol.

PER UNA ESCALA NETA

Penja les escombraries.
Si les deixes a terra els gossos trenquen la bossa i escampen la brutícia.

EN OCASIÓ DEL VÈ ANIVERSARI DE L'ESCALENC, ENS PLAU PRESENTAR UN RESUM DEL ESTAT DE COMPTES D'AQUESTS ANYS:

INGRESSOS:	1.982	1.983	1.984	1.985	1.986
SUBSCRIPCIONS	117.160 [·]	127.310 [·]	183.328 [·]	190.540 [·]	218.800 [·]
ANUNCIS	100.000 [·]	210.100 [·]	205.805 [·]	196.000 [·]	185.500 [·]
VENDES	61.275 [·]	116.360 [·]	139.950 [·]	291.870 [·]	199.250 [·]
DIVERSOS	22.150 [·]	16.311 [·]	1.330 [·]	3.487 [·]	9.279 [·]
SUBVENCIONS	— — —	40.000 [·]	161.100 [·]	249.000 [·]	310.000 [·]
TOTAL	300.585[·]	510.081[·]	691.513[·]	930.897[·]	922.829[·]
DESPESES:					
IMPRESA	291.208 [·]	373.948 [·]	446.395 [·]	777.420 [·]	963.149 [·]
FOTOGRAFIA	— — —	— — —	50.338 [·]	11.955 [·]	20.554 [·]
MATERIAL MUNTATGE	425 [·]	11.124 [·]	16.327 [·]	18.920 [·]	3.048 [·]
PREMIS	— — —	— — —	— — —	19.100 [·]	16.800 [·]
MATERIAL TRAMESA	— — —	— — —	18.000 [·]	22.000 [·]	15.000 [·]
DIVERSOS	21.666 [·]	2.500 [·]	500 [·]	23.794 [·]	9.198 [·]
TOTAL DEPESES:	313.299[·]	387.572[·]	531.560[·]	873.189[·]	1.027.749[·]
INGRESSOS	300.585 [·]	510.081 [·]	691.513 [·]	930.897 [·]	922.829 [·]
DESPESES	313.299 [·]	387.572 [·]	531.560 [·]	873.189 [·]	1.027.749 [·]
SALDO ANY	— 12.714 [·]	122.509 [·]	159.953 [·]	57.708 [·]	— 104.920 [·]
SALDO ANTERIOR	— — —	— 12.713 [·]	109.796 [·]	269.750 [·]	327.458 [·]
SALDO 31/12/86	— 12.714[·]	109.796[·]	269.749[·]	327.458[·]	222.538[·]

No digueu

Concejal
Cónclave
Condal
Conde
Condesa
Conducto
Conseguir
Conte
Contentar
Contento
Contrebando
Conxa

Digueu

Conseller, regidor
Cómclave
Comtal
Comte
Comtesa
Conducte
Aconseguir
Compte (compte corrent)
Acontentar
Gust, contentació, satisfacció
Contraban, frau
Closca, petxina, conquilla;
carei (matèria)

GASTRONOMIA

OUS A LA NORMANDA. Per a 5 persones.

Ingredients: 5 ous durs

Un kilo de musclos, aprox.

30 gr. de mantega

2 cullerades (de sopa) de farina

de 150 gr. a 200 de crema fresca de llet

sal, herbes aromàtiques i, si es vol, pebre

Preparació:

Uns 30 minuts. Netejeu i rasqueu l'exterior dels musclos. Poseu-los a coure perquè s'obrin. No tireu l'aigua de cocció; filtreu-la. Treieu els musclos de llur closca i poseu-los directament a la plata de servei. Prepareu una beixamel amb la mantega i la farina i remeneu-la amb el suc de cocció fins a obtenir una consistència fluida, però no líquida. Afegiu-hi la crema. Saleu. Poseu els ous partits en dues parts sobre els musclos i cobriu-los amb la salsa bullint. Tapeu amb una fulla de paper alumini i fiqueu la plata en el forn ben calent. No deixeu bullir, però serviu ben calent després d'haver-hi espargit les herbes ben picades.

QUAN ÉREM INFANTS

ANY 1.934

COL·LEGI DE LES MONGES

(d'esquerra a dreta i de dalt a baix)

1ª **FILA:** Assumpció Bernet - Maria Ximinis - Maria Bosch - Pepita Poch - Trini Casanovas - Maria Bofill - Teresa Freixas - Paquita Amer - Pepita Torres.

2ª **FILA:** Maria Romaguera - Carme Sureda - Miquela Mas - Pepita Alaball - Francisqueta Isern - Anita Sala - Montserrat Sureda - Adela Bruguera - Maria Poch.

3ª **FILA:** Miquela Sureda - Maria Pijoan - Teresa Palau - Maria Guerra - Lluïseta Juan - Francisqueta Poch - Franca Jacinto - Rosita Solà - Maria Solà - Rosa Esparch - Pilar Simón.

GEOGRAFIA LOCAL (VIII) AGRICULTURA I RAMADERIA

L'agricultura escalenca no té en l'actualitat, la importància que havia tingut anys anteriors.

Les terres de **Cinc Claus, Les Corts i Els Recs** han estat les més apropiades als cultius de regadiu, gràcies a les sèquies i canals. Si han cultivat cereals, farratges i hortalisses. Actualment s'hi cultiva **blat, blat de moro, ordi, userda, favó** i en menys quantitat **girassol**. Ultimament s'ha desenvolupat el cultiu d'arbres fruiters, especialment de **pomeres i presseguers**. Existeixen dues frutícoles, encarregades de la comercialització de la fruita recollida en les 500 vessanes de pomeres i en les 50 de presseguers.

Les terres del sud del municipi eren més apropiades per al cultiu de la **vinya i de l'olivera**. En els darrers anys, aquests cultius han disminuït tant que quasi no queda cap olivera (especialment des de l'any de la fred) ni cap vinya. Molts ceps i oliveres han estat arrencades i en el seu lloc s'hi ha edificat.

Un altre cultiu que temps enrera va tenir també una certa importància, fou el de l'**arrós**. Es cultivava en zones inundades d'Empúries i dels Recs. També cal ressaltar, els ja ara desapareguts **horts de Can Japot i del Rec de Molí**, d'explotació eminentment

familiar.

El treball del camp, també ha canviat, passant d'un treball artesà a una quasi total mecanització. El tractor ha substituït els animals de tir, i les arades, roleus i altres eines s'han modernitzat.

La fertilització del camp s'aconsegueix amb adobs artificials així com també amb deixalles de la ramaderia.

Ramaderia: Amb l'aparició dels pinsos compostos, la ramaderia ha canviat, passant d'ésser una explotació familiar a una més especialitzada. No depèn tan directament de l'agricultura i s'ha passat d'una explotació a l'aire lliure a una d'estabulada, en estables o granges. La transhumància no ha desaparegut del tot, perquè cada estiu, unes 300 ovelles són traslladades als prats de La Molina.

Actualment existeixen dintre del terme municipal escalenc els següents tipus de bestiar: **bestiar oví**, uns 1.500 caps repartits en uns quants ramants; **bestiar porquí**, uns 1.000 caps en una sola granja i 50 caps de **bestiar boví** per a la producció de llet i carn.

L'explotació de l'aviram i dels conills ha disminuït considerablement i ha quedat reduïda a les poques cases de pagès o masies.

RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL·LECCIONABLES

FOTOGRAFIA N° 60

